

Ekologinen kompensatio eli heikennyksen hyvittäminen ehdotettavassa uudessa luonnonsuojelulaissa (HE 76/2022)

Lainsäädäntöneuvos Leila Suvantola

Ympäristöministeriö, Luontoympäristöosasto, luonnon monimuotoisuus

Ekologinen kompensatio nykyisessä lainsäädännössä

- Ainoa kompensatiosäännös liittyy Natura 2000 –verkostoon kuuluvan alueen suojelusta poikkeamiseen (= valtioneuvoston on antaessaan myönteisen ratkaisun hankkeen tai suunnitelman sallittavuudesta määrättävä Natura 2000 -verkoston yhtenäisyydelle tai luonnonarvoille aiheutuvien heikennysten korvaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä) ja sen kustannusvastuuseen (kustannuksista vastaa hankkeen tai suunnitelman toteuttaja, mutta tätä voidaan kohtuullistaa ottaen huomioon hankkeen tai suunnitelman perusteena oleva yleisen edun kannalta pakottava syy)
- Kompensatioehto asetettu hakijan ehdotuksesta kun poikkeuslupaedellytykset eivät muuten olisi täyttyneet
- Yksittäistapauksellista päätöksentekoa

HE 76/2022 Luonnonsuojelulaiksi yms.

12.5.2022 valtioneuvosto

Vapaaehtoinen ekologinen kompensatio (luku 11)

- Ekologisen kompensatian alueelliset ja luonnontieteelliset kriteerit lainsäädäntöön
- Ajallisesti hyvitetävä aina ennalta
- Maanomistajan vapaaehtoiselle luonnonarvojen tuottamiselle viranomaisvarmennus
- Taloudellisen toimijan vapaaehtoisen hyvityksen viranomaisvarmennus
- Tiedon saatavuus (kompensaatiorekisteri)
- Viranomaisen tehtävien määrittely
- Kompensaatio- eli hyvitysalueen hävittämis- ja heikentämiskiello ja sen pysyvyyden varmentaminen (hyvitysvelvollisuus, jos sallitaan poiketa hävittämis- ja heikentämiskiellosta)

Hyvittävät toimenpiteet

- Korvaavat luontotyyppille tai lajin elinympäristölle aiheutuvan heikennyksen vähintään täysimääräisesti
 1. palautetaan luonnonarvoiltaan tai kunnoltaan heikentynyt alue ennallistumaan kohti luonnontilaa tai luonnon monimuotoisuuden kannalta tavoiteltua tilaa;
 2. lisätään luontotyyppin tai lajin elinympäristön pinta-alaa;
 3. parannetaan luontotyyppin tai lajin elinympäristön ekologista laatua
- Lisäisyys = Ei ole muuhun lainsäädäntöön tai velvoitteeseen perustuvaa velvollisuutta
- Suojeluhyvitys = uhanalaisen luontotyyppin luonnontilaltaan edustavan esiintymän pysyvä suojele, jos
 - a) suojele ylläpitää tai parantaa luonnontilaa tai luonnon monimuotoisuuden kannalta tavoiteltua tilaa estämällä luonnontilan heikentymistä aiheuttavan toiminnan ja
 - b) tuottaa paremman ekologisen lopputuloksen kuin ennallistaminen tai kunnostaminen
- Joustava hyvitys, jos ei voida hyvittää samaa samalla

Hyvityksen kriteerit

- **Luonnontieteellinen vastaavuus**

- Uhanalaiseen luontotyyppiin tai lajin elinympäristöön kohdistuva heikennys on hyvittävä saman lajin elinympäristöön tai samaan luontotyyppiin kohdistuvin toimenpitein.
- Mikäli luonnontieteellisistä syistä heikennystä ei voida hyvittää samaan luonnonarvoon kohdistuvin toimenpitein, heikennys on hyvittävä heikennettävää vastaavaan, yhtä uhanalaiseen tai uhanalaisempaan luonnonarvoon kohdistuvin toimenpitein.

- **Alueellinen vastaavuus**

- samalla tai siihen rajautuvalla metsäkasvillisuusvyöhykkeen osa-alueella, samalla merialueella ja saman tai rajautuvan päävesistöalueen samassa vesimuodostumatyypissä, jolla heikennys aiheutuu;
- sen saamelaisyhteisön alueella, jonka alueella heikennys tapahtuu;

- **Ajallinen vastaavuus**

- ennen heikennyksen aiheuttamista (perustavat toimenpiteet) jatkuen tarvittaessa 20 vuoden ajan (hoitotoimenpiteet)

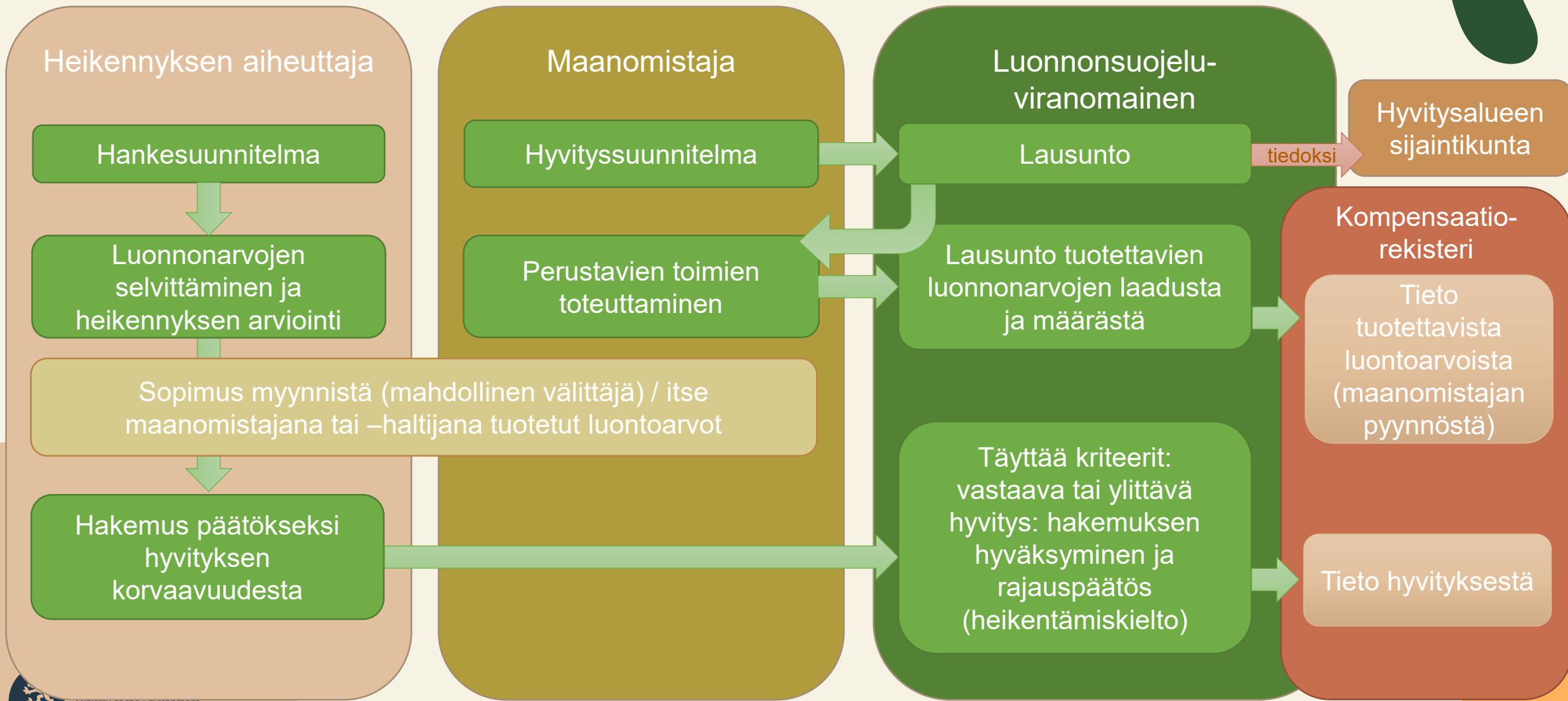

YM-asetuksella tarkennuksia

- Hyvittävien toimenpiteiden luonnonarvoihin liittyvästä ja alueellisesta vastaavuudesta
 - Laskenta: heikentymisen ja lisäisyyden määre (luontotyyppihehtaari), toimenpiteillä aikaan saatava lisäisyys, viiveen huomioiminen
 - Joustavan hyvityksen rajat
 - Suojeluhyvityksen rajat
- Hyvittämissuunnitelman sisällöstä

Ekologisen kompensaaion eteneminen

Kiitos

Leila Suvantola

Leila.suvantola@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

